"దాదాపు పాతిక మంది ఉన్నారు. ఎవరూ బతికే ఛాన్స్ లేదంటున్నారు"

మల్హోత్రా తల విదిలించాడు. 'ఇప్పుడు సమస్య మరొక కోణం నుండి మొదలయింది. ఇప్పటి వరకు తమ సంస్థకి ఆర్థిక పరిపుష్టి లేదన్నది ఒక్కటే ఆరోపణ.

ఇప్పుడు నిర్వహణా సామర్థ్యం మీద కూడా ప్రశ్నలు మొదలవుతాయి. ప్రయాణికుల ప్రాణాలు పోవటానికి తమనే బాధ్యులను చేస్తారు. కాంపెన్సేషన్ క్లెయిమ్‌లు మీదపడతాయి. బస్సు ప్రమాదం ఇన్సూరెన్స్ పరిధి కిందకి వస్తుందో, రాదో.. అసలు ఆ ఫ్లైఓవర్ కట్టిన కాంట్రాక్టర్ ఎవరో? అందులో ఎంత తిన్నాడో? ప్రారంభోత్సవం జరిగిన మరుసటి రోజే కూలిపోయేలా కట్టిన వాడిని ఏమి చెయ్యాలి? నిలబెట్టి కాల్చేయాలి' కసిగా అనుకున్నాడతను.

ఇంతలో అతనికి మరొక ఫోన్ వచ్చింది. అది అతని స్నేహితుడయిన సెంట్రల్ మినిస్టర్ నుండి.

"అయామ్ సారీ!" అన్నాడు మినిస్టర్.

"ఎవరు మాత్రం ఏమి చేయగలరు? మా దురదృష్టం" అన్నాడు మల్హోత్రా.

"ఇంకేమైనా సాయం కావాలంటే చెప్పండి చేస్తాను" అన్నాడతను.

"సర్! ఆదిశేషు నుండి ఇంకా ఫోన్ రాలేదు"

ఈసారి ఆశ్చర్యపోవటం మినిస్టర్ వంతయింది.

"ఇందాక నేను సారీ చెప్పింది దేనికోసం అనుకున్నావ్? ఆదిశేషు కూడా ఆ ఫ్లైఓవర్ ఏక్సిడెంట్లో చనిపోయాడు"

"డామిట్!" పెద్దగా అరిచాడు మల్హోత్రా.

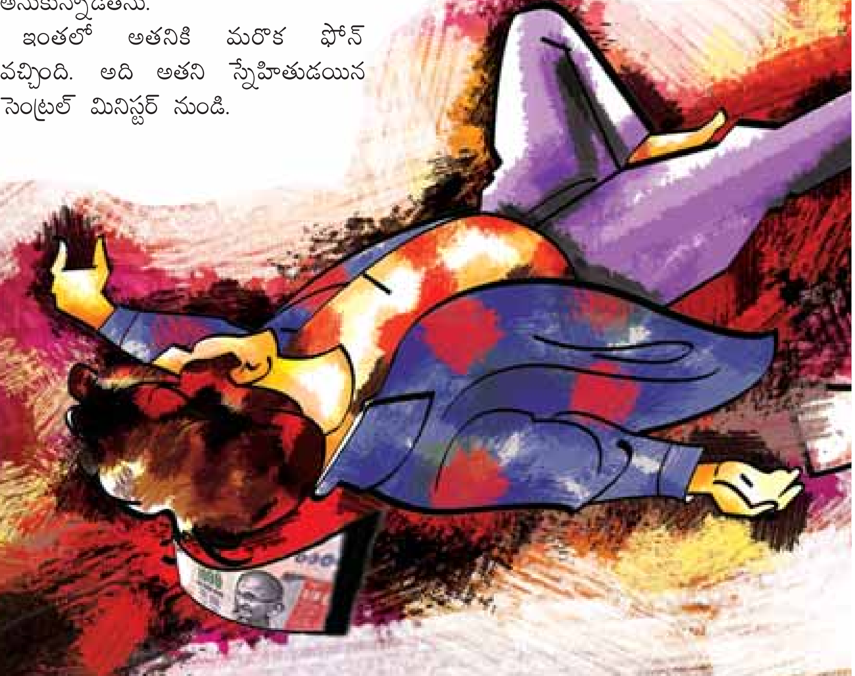

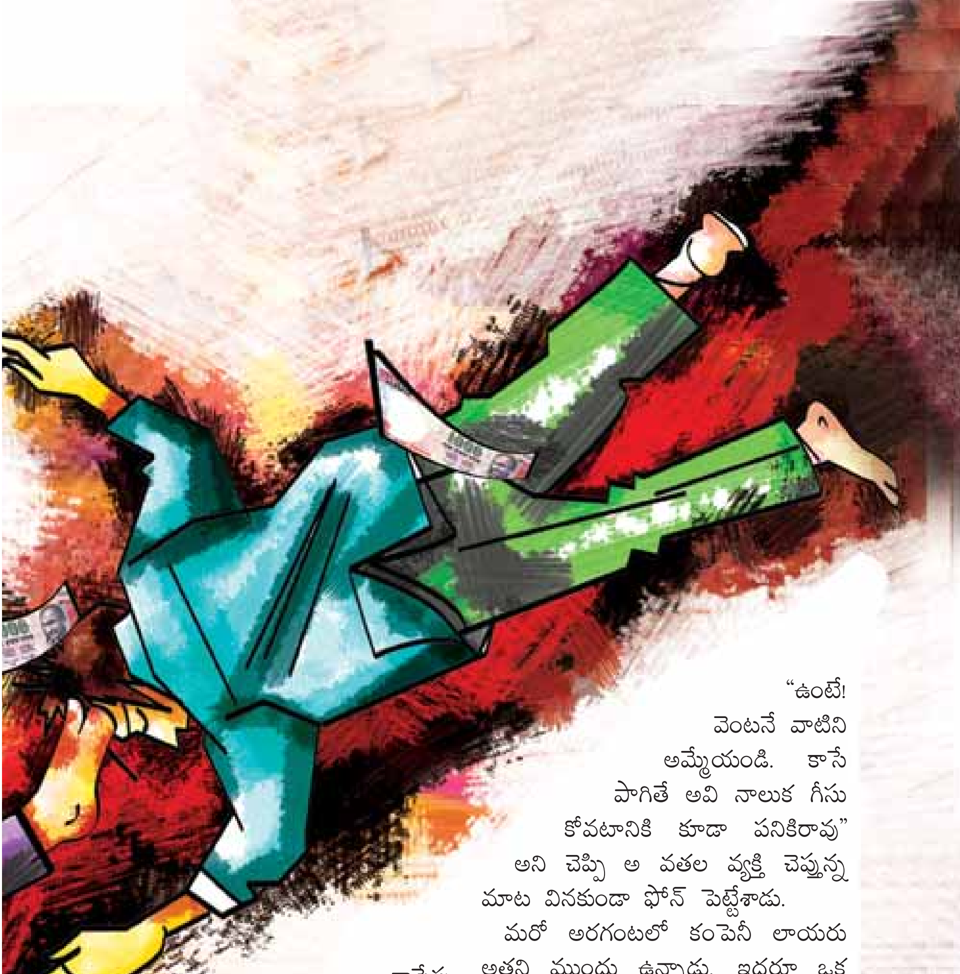

కాసేపు నిశ్శబ్దంగా ఉన్న మినిస్టర్ మల్హోత్రా ఏమీ మాట్లాడక పోవటంతో, "మరి ఫోన్ పెట్టేయనా?" అన్నాడు.

"ఆగండి.." గట్టిగా అన్నాడు మల్హోత్రా. "మీరు నాకు ఏమి సాయం చేశారన్నది పక్కన పెట్టండి. నేను మీకు ఒక సాయం చెయ్యనా?"

"ఏమిటది?"

"మీకు సైక్లైన్ సంస్థ షేర్లు ఉన్నాయా?"

"తెలియదు. ఉండే ఉంటాయి. ఎందుకు?"

"ఉంటే! వెంటనే వాటిని అమ్మేయండి. కాసేపాగితే అవి నాలుక గీసు కోవటానికి కూడా పనికిరావు" అని చెప్పి అవతల వ్యక్తి చెప్తున్న మాట వినకుండా ఫోన్ పెట్టేశాడు.

మరో అరగంటలో కంపెనీ లాయరు అతని ముందు ఉన్నాడు. ఇద్దరూ ఒక గంట సేపు చర్చించుకున్నారు.

ఆ తర్వాత లాయర్ పరుగెత్తుతున్నట్లు నడుస్తూ బయటకు వెళ్ళిపోయాడు మల్హోత్రా తరపున దివాళా పిటీషన్ దాఖలు చెయ్యటానికి.

★ ★ ★

చనిపోయిన నారాయణ, మస్తాన్ శవాలు వికృతంగా రోడ్డు మీద పడి ఉన్నాయి. వాటి ముందు నిలబడి ఉన్నాడు నరహరి. చుట్టూ అతని అనుచరులు ఉన్నారు. అతనికి ఇప్పుడు చనిపోయిన వ్యక్తుల పేర్లు తెలిశాయి. అతని

బుర్రలో ఒక ఫ్లాష్ వెలిగింది.

తన అనుచరుల్లో ముఖ్యమయిన ఇద్ద రిని పక్కకు పిలిచి వారి చెవిలో చెయ్యావ లసినది చెప్పి అక్కడ నుండి వెళ్ళిపో యాడు.

"సారు మనసు వెన్న. ఈ శవాలను అలా దిక్కులేని వాటిలా వదిలేయకుండా వాళ్ళ వాళ్ళకు చేర్చమన్నాడు మన నర హరి సారు. వారికి ఎవరూ లేకపోతే దహన సంస్కారాలు కూడా మనల్నే చేయమన్నాడు.." చెప్పాడు నరహరి చేత చెవిలో చెప్పించుకున్న ఇద్దరిలో ఒకడు.

"ఇప్పుడాపని ఎవడు చేస్తాడు?" ఉదయం నుండి తిరుగుతున్న అతని అ నుచరుల్లో ఒకడు విసుగ్గా అన్నాడు.

మెజారిటీ అభిప్రాయం అదే అవటంతో, "సరే! మీరు పోండి. ఎవరికి తప్పినా మాకు తప్పదుగా! మేం చూసుకుంటాంలే!" అన్నాడు మరో ముఖ్య అనుచరుడు.

అందరూ వెళ్ళిపోయారు, ఆ ఇద్దరు తప్ప.

వారిద్దరు ఈ శవాలను జీపులోకి ఎక్కించుకుని తీసుకువెళ్ళారు. జీపు చాలా దూరం ప్రయాణించి ముస్లింలు అధికంగా ఉండే ఒక ఏరియాకి చేరింది. చీకట్లలో భయంగా అటుఇటు చూస్తున్నారు. చి వరకు నిర్మానుష్యంగా ఉన్న ఒక రోడ్ మీద ముందుకు వెళ్ళి ఒకచోటఆగారు. వెంటనే జీప్‌లోంచి మస్తాన్ శవాన్ని కిం దకు దించి ఒక మసీదు మెట్ల మీద పడే శారు. అక్కడకు దగ్గరలోని ఒక గుడి మెట్ల మీద నారిగాడి శవాన్ని పడేశారు.

తను రోజూ ఎక్కడ కూర్చుని అడుక్కుం టాడో అక్కడే శవమై పడి ఉన్నాడు నారి గాడు.

రెండు శవాలూ పడి ఉన్న ప్రదేశాలకు సమీపంలో కొన్ని గుడిసెలు ఉన్నాయి. నిశ్శబ్దంగా అక్కడకు చేరుకున్న వారిద్దరూ ఆ గుడిసెలో ఒకదానికి నిప్పంటించి కల కలం సృష్టించారు.

అంతా కలకలం. ఎవరికీ ఏమీ అర్థం కావటం లేదు. ముందు అగ్ని ప్రమాదం అనుకున్నారు. తరువాత నారిగాడి శవం బయట పడింది. హత్య జరిగిందనుకు న్నారు. మరి కాసేపటికి మస్తాన్ శవం కనిపించింది.

అంతే! జరిగిన సంఘటన మత కల హాల రంగు పులుముకుంది. మరికాసేప టికి దాడులు, గృహదహనాలూ మొదల య్యాయి.

★ ★ ★

తెల్లవారుజామున నాలుగు గంటలకు నిద్రపోతున్న ముఖ్యమంత్రి మహేష్‌ని నిద్రలేపి జరిగింది చెప్పారు.

అతను వెంటనే బయలుదేరి తన ఆఫీ సుకు చేరుకున్నాడు. అప్పటికే అత్యున్నత స్థాయి పోలీసు అధికారులు రంగంలోకి దిగారు. వెంటనే రాపిడ్ యాక్షన్ ఫోర్స్ కూడా దిగిపోయింది.

జరుగుతున్న గొడవలు చల్లార్చటం ఎంత ముఖ్యమో అవి వేరే ప్రదేశాలకు పాకకుండా ఆపటం కూడా అంతే ముఖ్యం.

అన్ని జిల్లా కలెక్టర్లకీ సందేశాలు వెళ్ళాయి. గొడవలు పెద్దవి కాకముందే అధికార యంత్రాంగం అప్రమత్తమ యింది.

తెల్లవారేటప్పటికి గొడవలు కంట్రోల్లోకి వచ్చాయి. "అతి తక్కువ సమయంలో, అతి తక్కువ నష్టంతో గొడవల్ని అదుపు లోకి తెచ్చారు. కంగ్రాచ్యులేషన్స్" అని పోలీస్ కమీషనర్ని అభినందించాడు ముఖ్యమంత్రి.

ముఖ్యమయిన మంత్రులు, పార్టీ ప్రము ఖులు, సలహాదారులు ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయానికి చేరుకున్నారు. వారంద

రితో సమావేశమయ్యాడు ముఖ్యమంత్రి.

"జరుగుతున్న గొడవలన్నిటికీ మూల కారణం పదవి కోసం ఆరాటం. మనకి తగినంత బలం లేక పోవటంలో ప్రతి ఒక్కరికీ మన ప్రభుత్వాన్ని తేలికగా పడ గొట్టవచ్చన్న అభిప్రాయం కలిగింది. అందుకే అందరూ ప్రయత్నించి చూస్తు న్నారు..." చెప్పాడు ముఖ్యమంత్రి.

"కానీ! ఏం చెయ్యగలం? "

"రెండు ఆప్షన్లున్నాయి. ఒకటి ఇలాగే దినదినగండంగా రోజులు నెట్టుకు వచ్చి ఎలాగోలా అయిదేళ్ళూ పూర్తిచేసి అప్పుడు ఎన్నికలకు వెళ్ళటం.

అయితే ఇలా ఏ పనీ చెయ్యకుండా పద విలో ఉన్నంత కాలం మన పరువుప్రతి ష్టలు దిగజారటం తప్ప మెరుగవ్వవు.

రెండవ ఆప్షన్ ధైర్యం చేసి ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేసి ఇప్పుడే ఎన్నికలకు వెళ్ళటం. ఇలా చేస్తే ప్రజలకి మన సమస్య కూడా చెప్పవచ్చు. చాలీచాలని మెజారిటీతో మనం పడుతున్న అవస్థలు గమనించిన ప్రజలు ఇస్తే పూర్తి మెజారిటీ ఇస్తారు. లేకపోతే ప్రతిపక్షంలో కూర్చుం దాం! అం తేకానీ ఆత్మను చంపుకుని ఇలా బతకటం నాకు నచ్చటం లేదు. ఎలక్షన్లకి వెళ్దాం, పూర్తి మెజారిటీ తెచ్చుకుందాం"

ముఖ్యమంత్రి అభిప్రాయం మీద సుదీర్ఘమైన చర్చ జరిగింది.

చివరకు అందరూ మధ్యంతర ఎన్నిక లకు వెళ్ళటానికే తమ మద్దతు పలికారు.

వెంటనే ముఖ్యమంత్రి గవర్నర్ నివాసం చేరుకున్నాడు. తన రాజీనామా సమర్పించి వీలయినంత త్వరగా మరలా ఎన్నికలు పెట్టించమని ఆయనకు విన్న వించుకున్నాడు.

అందుకు అంగీకరించిన గవర్నర్ తదు పరి ఎన్నికలు జరిపే వరకూ ఈ ముఖ్య మంత్రినే ఆపద్ధర్మ ముఖ్యమంత్రిగా ఉండ మని కోరాడు.

పని ముగించుకుని విజయగర్వంతో గవర్నర్ నివాసం నుండి బయటకు వచ్చాడు ముఖ్యమంత్రి మహేష్.

'హమ్మయ్య' అనుకున్నాడు ఆదిత్య. మొదట ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా చేశా డంటే ఆందోళన చెందాడు. ఈ పని ఆయన వ్యూహాత్మకంగా చేశాడని అర్థమ య్యాక అతను నిట్టూర్చాడు.

అటూ ఇటూ చూసిన అతనికి సహదే వుడు ఎక్కడా కనిపించలేదు. ఇక కనప డడు అని కూడా అర్థమయింది.

ఇంతకీ దేవుడు తనద్వారా ఈ ప్రయోగం చేయించి ఏం నిరూపించదలు చుకున్నాడు? ఏం చెప్పదలచుకున్నాడు? ఇంతలో అతనికి మరొక అనుమానం వచ్చింది. అసలిదంతా దేవుడు తనకు గు ణపాఠం నేర్పాలని చేశాడా? తనకు తెలి యచెప్పడానికే చేశాడా?

ఒకవేళ రెండోది నిజం అనుకుంటే తను ఏమి తెలుసుకున్నాడు?

అతను ఒకసారి జరిగిన సంఘటనలను గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. తను నారాయ ణకు చేయబోయిన చిన్న సాయం విక టించి అతని ప్రాణం తీసింది. అతనికి సాయం చెయ్యటం కోసం తను వేలు పెట్టటంతో మల్హోత్రా జీవితం చిన్నాభిన్న

మయింది. అతను దివాళా తీశాడు. ప్రకాష్ సింగ్ చనిపోయాడు. ఆయన కంపెనీ పరువు పోయింది. ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా చేశాడు. కానీ రాబోయే ఎన్నికల్లో గెలుస్తాడా? ఏమో! అంటే సహదేవుడి ద్వారా దేవుడు తనకేం చెప్పదలుచుకున్నాడు? ఈ ప్రపంచంలో సమానత్వం కావాలనుకోవటం తప్పా? అతను మరొకసారి సహదేవుడి మాటలు గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. ప్రపంచంలో రెండు రకాల జీవుల మధ్య సమానత్వం లేదేమో! కానీ, ఒకే జాతి జీవుల మధ్య ఎప్పుడూ సమానత్వం ఉందని అన్నాడు.

అవును! ప్రతి మనిషీ సమాన శక్తియుక్తులతో పుడుతున్నాడు. తరువాత అతను ఎలా మారతాడో అతని పట్టుదల, కర్మల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అదేనా దేవుడు తనకు చెప్పదలచుకుంది?

అలా అయితే పేదరికంలో ఉన్న వ్యక్తికో, తక్కువ స్థాయిలో ఉన్న వ్యక్తికో సాయం చేయటం తప్పా? మానవ సేవే మాధవ సేవ అని ఆయనే చెప్పాడుగా! మరి తను సహాయం అందించటం వలనే నారాయణ ఎందుకు చనిపోయాడు?

ఏమీ అర్థం కాక తల విదిలించాడు ఆదిత్య. తల వెళ్ళి మంచానికి తగిలి గాఢ నిద్ర నుండి మెలకువ వచ్చింది. అటూ ఇటూ చూశాడతను. అప్పటికే బాగా తెల్లవారింది. అంటే ఇప్పటివరకూ తను అనుభవించింది కలా!

ఆ రోజు దినపత్రికలు టేబుల్ మీద నీటుగా అమర్చి ఉన్నాయి. వాటిలో ఒకదాన్ని తీసుకుని తారీఖు చూశాడు. 25 అని ఉంది. తనకి వచ్చింది కలే! పేపరు వెనక్కి తిప్పి చూశాడు. తను నటించిన సినిమా ప్రకటన మొత్తం పేజీ అంతా కవరయి ఉంది. నేడే విడుదల అన్న అక్షరాలు పేజీ అంతా నిండి ఉన్నాయి. యస్! ఇదంతా కలే!

'హమ్మయ్య!' అనుకున్నాడతను. తన తెలివి తక్కువతనం వల్ల ఎంతమందికి ఎంత నష్టం కలిగిందో అని బాధపడుతున్న అతనికి కాస్త ఊరట కలిగింది.

తరువాత తీరికగా వార్తలు చదివాడు. ఎక్కడా రాజకీయ సంక్షోభం గురించి కానీ, స్కైలైన్ సంస్థ పతనం గురించి కానీ, ఫ్లై ఓవర్ ప్రమాదం జరిగినట్లు కానీ లేదు. అతను అంతిమ నిర్ణయానికి వచ్చాడు. తనకి వచ్చిందంతా కలే!

ఇంతలో సుమ లోపలకు వచ్చింది. అప్పుడే తలస్నానం చేసినట్లు ఉంది. తలకు టవల్ చుట్టుకుంది.

"లేవండి, లేవండి.. ఈ రోజు మీ సినిమా రిలీజ్. నేను గుడికి వెళ్ళాలి"

అతను మంచం దిగి బాత్‌రూమ్ వైపు నడుస్తుంటే పేపర్లో నుండి ఒక కరపత్రం జారి పడింది. అది ఎవరు ప్రచురించారో దాని మీద లేదు.

కానీ ఆ కరప్రతం మీద ఇలా రాసి ఉంది. భగవంతుడు ప్రతి మనిషికీ తెలివి ఇచ్చాడు- ఏ విషయాలు అతను మార్చలేడో తెలుసుకోవటానికి.

ప్రతి మనిషికీ ధైర్యాన్ని ఇచ్చాడు-
మార్చగలిగే విషయాలు మార్చటానికి.
ప్రతి మనిషికీ విచక్షణ ఇచ్చాడు-
పై రెంటికీ తేడా తెలుసుకోవటానికి.

అయితే మనమందరం మొదటి రెండు వాక్యాల్లో ఏదో ఒకదాని దగ్గర ఆగిపోతున్నాం.. మూడోవాక్యం దాకా వెళ్ళి జ్ఞానం సంపాదించిన వాడికి కానీ అర్థం కాదు.. తనెంత మూర్ఖుడో!

అది చదివిన ఆదిత్యకి మళ్ళీ అనుమానమొచ్చింది తనకి వచ్చింది కలేనా? అని.

"నేనూ వస్తాను" తయారవుతున్న సుమని చూసి అన్నాడు ఆదిత్య.

"ఎక్కడికి? "

"నువు వెళ్తున్న చోటుకి"

"మీరు.. గుడికి వస్తారా? " ఆశ్చర్యంగా అడిగింది ఆమె.

అతనేమీ మాట్లాడలేదు. తయారై సుమతో కలిసి గుడి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. జనం ఎక్కువగా ఉండటంతో ఆదిత్య కారు దిగలేదు.

"రండి, లోపలకు వెళ్దాం" అంది సుమ.

"వద్దు. నేను ఇక్కడే ఉంటాను"

మరేమీ వాదించకుండా సుమ ఒక్కతే గుడిలోకి వెళ్ళింది.

కారు అద్దాల నుండి బయటకు చూశాడు ఆదిత్య.

గుడి మెట్ల మీద అదే బిచ్చగాడు. తను కలలో ఎవరి జీవితాన్ని మారుద్దామని ప్రయత్నించాడో అతనే ఈ బిచ్చగాడు.

కాస్త పక్కకి చూసిన ఆదిత్యకి గుడి ఆవరణలోని ఒక హోర్డింగ్ మీద రాసిన వాక్యాలు కనిపించాయి.

నీవు వేటినైతే పొందావో వాటిని ఇక్కడ నుండే పొందావు.

ఏవైతే ఇచ్చావో వాటిని ఇక్కడే ఇచ్చావు.

నేడు నీవు స్వంతం అనుకున్నది నిన్న ఇంకొకరిది.

రేపు మరొకరిది...

ఆ వాక్యాలు చదివిన ఆదిత్యకి బుర్రలో లైటు వెలిగినట్లయింది.

బిచ్చగాడికి సాయం చెయ్యటానికి భగవంతుడే కావాలా? తను చాలడూ! అదేనేమో ఆ భగవంతుడు తనకు చెప్పదలచుకుంది! ప్రతిఒక్కరూ అడిగేవాళ్ళే అయితే ఆయన మాత్రం ఎక్కడి నుండి తెస్తాడు? ఆయన్ని ఫలానాది కావాలని అడిగే ముందు మనమెరవరికైనా ఏమి ఇస్తున్నామని ఎప్పుడైనా ఆలోచించామా?

అసలు సాయమంటే ఏమిటి? కేవలం డబ్బు ఇవ్వటమేనా? ఆ బిచ్చగాడికి లక్ష రూపాయలు ఇవ్వటం వలన అతని పరిస్థితి అధ్వాన్నమయి ప్రాణాలకే ప్రమాదం ఎలా కలగవచ్చో కళ్ళకు కట్టినట్లు సహదేవుడు చూపించాడు కదా! ఆలోచిస్తోంటే సాయం చేసే మార్గం అది కాదనిపిస్తోంది. ఆ బిచ్చగాడి పరిస్థితి మారేవరకు తనే మార్గదర్శనం చేయాలి. చేయి పట్టుకుని నడిపించాలి.

అలా చేద్దామంటే మరో సమస్య ఉంది. అలా ఎంత మందికి చేయగలననే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతుంది. అందరికీ తనే చేయలేకపోవచ్చు. కానీ ఒకడితో మొదలు పెట్టలేడా? దేనిని మార్చగలమో, దేనిని మార్చలేమో తెలుసుకునే విచక్షణ అంటే ఇదేనేమో!

ఆదిత్యకి ఒక్కసారిగా తృప్తిగా అనిపించింది. ఇన్నాళ్ళూ తను ఆ బిచ్చగాడికి సాయం చెయ్యంది వనరులు లేక కాదు, మనసు లేక. మనం దేవుడ్ని ప్రార్థించవలసింది ఎదుటి మనిషి కంటే ఎక్కువ సంపదనివ్వమని కాదు. ఎదుటి మనిషికి సాయపడే మనసివ్వమనీ...

ఇంతలో అతనికి తనకి కథ చెప్పిన దర్శకుడు గుర్తుకు వచ్చాడు.

ఎందుకు వద్దన్నాడు తనా ప్రాజెక్ట్.

నిజంగా తను బిచ్చగాడి వేషం వేస్తే అభిమానులు బాధ పడతారా? ఇష్టమయితే, నచ్చితే... చూస్తారు. లేకపోతే లేదు. అంతే తప్ప ఇలాంటి విషయాలను పట్టించుకుని బాధపడే తీరిక ఎవరికి ఉంది? ఒకవేళ ఉన్నా అలాంటి వారిని ప్రోత్సహించవచ్చా?

మరి తనెందుకు వద్దన్నాడు!

బిచ్చగాడు అంటే తేలిక భావం కదూ! ఆ వేషమే వెయ్యలేనంత అహం తనలో పేరుకుపోబట్టి కదూ!

వెంటనే ఫోన్ తీసి తనకు కథ చెప్పిన దర్శకుడికి రింగ్ చేశాడు - తను అభిప్రాయం మార్చుకున్నానని చెప్పటానికి. ©